

*Michał Kielsznia
Przemysław Łagodzki*

Budżet zadaniowy na przykładzie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie

Performance budgeting on example of Regional Board of Management of Environmental Protection in Stettin

Wdrożenie budżetu zadaniowego ma przełomowe znaczenie dla sektora finansów publicznych. Stanowi on efektywne narzędzie zarządzania ukierunkowane na osiąganie zaplanowanych celów. Idea wprowadzenia i realizowania zasadniczych celów w układzie budżetu zadaniowego pozwala w sposób kompleksowy dokonywać monitoringu prowadzonych działań tak pod względem ich celowości, przejrzystości, gospodarności, jak i efektywności. Ponadto umożliwia ona dokonywanie porównań oraz analiz odchyleń stanów oczekiwanych, w zakresie realizowanych zadań, od przyjętych założeń. Wszystkie realizowane w ramach budżetu zadaniowego zadania i programy mogą być także poddawane permanentnej ocenie – tak w trakcie ich trwania, jak i po ich zakończeniu.

Wstęp

W systemie budżetowania zadaniowego nadrzędnym dokumentem jest Wieloletni Plan Finansowy Państwa (WPFPP), uchwalany przez Radę Ministrów na cztery lata budżetowe. Definiowane są w nim cele, mierniki i wydatki na najwyższym szczeblu klasyfikacji zadaniowej. Konkretyzacja zadań i podzadań, które należy osiągnąć, aby zrealizować cele na poziomie funkcji zdefiniowane w WPFPP ma miejsce w budżecie zadaniowym oraz w zestawieniu zadań i celów priorytetowych na dany rok budżetowy. Dokumenty te są prezentowane w uzasadnieniu do ustawy budżetowej. WPFPP będzie, zatem podstawą do sporządzenia budżetu Państwa w układzie tradycyjnym i w układzie zadaniowym.

Istota i geneza budżetu zadaniowego

Budżet zadaniowy jest to więc skonsolidowany plan wydatków na rok budżetowy i dwa kolejne lata państwowych jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej a także państwowych osób prawnych sporządzany w układzie według:

- a) funkcji państwa, oznaczających poszczególne obszary działań państwa,
- b) zadań budżetowych grupujących wydatki według celów,
- c) podzadań budżetowych grupujących działania umożliwiające realizację celów zadania, w ramach którego podzadania te zostały wyodrębnione - wraz z opisem celów

tych zadań i podzadań, a także z bazowymi i docelowymi miernikami stopnia realizacji celów działalności państwa, oznaczającymi wartościowe, ilościowe lub opisowe określenie bazowego i docelowego poziomu efektów z poniesionych nakładów.

Budżet zadaniowy odchodzi, zatem od tradycyjnego ujęcia budżetu rozumianego, jako zestawienie planowanych dochodów i wydatków, będąc planem wydatków zarówno budżetowych, jak i jednostek gospodarki pozabudżetowej. Wydatki publiczne są tutaj uporządkowane tak, aby znajdowały odniesienie do odpowiednich funkcji, zadań, celów i mierników. Budżet zadaniowy odmiennie od tradycyjnego jest planem trzyletnim, zawierającym wskazanie głównych kierunków działań i celów polityki państwa oraz zadań służących realizacji tych celów. Budżet tradycyjny po stronie wydatków to jedynie ujęty w odpowiednich podziałkach klasyfikacji budżetowej (częściach, działach i rozdziałach) roczny plan wydatków. Zakres budżetu zadaniowego jest szerszy od zakresu budżetu tradycyjnego, zawiera bowiem obok części budżetowej (trzyletni skonsolidowany plan wydatków) także część sprawnościową, która informuje o tym, jakim celom posłużą wydatki publiczne i jakie efekty planuje się uzyskać z nakładów publicznych. Wydatki te muszą być skorelowane z odpowiednimi zadaniami. Część sprawnościowa budżetu umożliwia nowoczesne zarządzanie na wszystkich etapach procesu budżetowania.¹ Różnice między budżetem zadaniowym a tradycyjnym przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Różnice pomiędzy budżetem zadaniowym a tradycyjnym

Wyszczególnienie	Budżet tradycyjny	Budżet zadaniowy
zakres podmiotowy	plan wydatków państwowych jednostek budżetowych	skonsolidowany plan wydatków państwowych jednostek budżetowych, państwowych funduszy celowych, agencji wykonawczych, instytucji gospodarki budżetowej oraz niektórych państwowych osób prawnych, (np. ZUS)
okres	jeden rok	trzy lata
charakter planu wydatków	co do zasady dyrektywny	dla części wydatków dyrektywny (np. programy wieloletnie), dla części mający charakter prawnie niewiążącego planu
klasyfikacja wydatków	część, dział, rozdział	funkcja, zadanie, podzadanie
zakres przedmiotowy	planowane wydatki	planowane wydatki, cele i mierniki realizacji celów

Zródło: opracowanie własne.

Budżet zadaniowy stosowany jest - w różnych formach i zakresie – w wielu państwach świata, w tym większości państw OECD (m.in. we Francji jako tzw. LOLF, w Wielkiej

¹ Skrypt „Szkolenie w dziedzinie budżetowania zadaniowego w administracji publicznej w 2010 roku”, s. 25.

Brytanii jako system PSA, a w USA jako narzędzie PART). Budżetowi zadaniowemu towarzyszy często reforma polegająca na wdrożeniu wieloletniego planowania wydatków (programowanie w perspektywie kilku lat), a także rozwój audytu efektywnościowego.

Po raz pierwszy w Polsce budżet zadaniowy zastosowano w Krakowie podczas tworzenia budżetu na rok 1994. Budżet zadaniowy w Polsce dla administracji centralnej po raz pierwszy został przygotowany w 2009 roku przez Ministerstwo Finansów. Pierwszy raport wykonania budżetu za rok 2009 został opublikowany w 2010 roku.²

W polskim systemie budżetowym zadania z zakresu koordynacji budżetu zadaniowego wykonuje Koordynator Krajowy Budżetu Zadaniowego powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw budżetu, zatrudniony w urzędzie obsługującym Ministra Finansów.

Wprowadzenie budżetu zadaniowego ma na celu zwiększenie skuteczności oraz efektywności i przejrzystości wydatkowania środków publicznych.³

Polega na zdefiniowaniu celów, zawartych w dokumentach strategicznych i programowych rządu, a następnie w ramach tych celów wyznaczenie zadań, podzadań i działań do realizacji wraz z miernikami informującymi o stopniu ich osiągnięcia.

Innowacją w stosunku do budżetu tradycyjnego jest tu zastosowanie mierników efektywności, które pozwalają określić czy finansowanie danego zadania ma sens. Istnieje kilka rodzajów mierników, które można użyć w procesie tworzenia budżetu zadaniowego:

Mierniki produktu – ich zadaniem jest pomiar stopnia wykonania celów szczegółowych i dotyczą one ilości lub jakości dostarczanych produktów. Przykładem może być: liczba przyznanych grantów badawczych; liczba odpowiedzi na skargi obywateli; ilość przeprowadzonych kontroli czy liczba kilometrów nowo wybudowanych autostrad.

Mierniki rezultatu – odnoszą się do celów operacyjnych i służą do pomiaru bezpośrednich skutków podejmowanych działań w krótkiej lub średniej perspektywie czasowej. Przykładowe mierniki: skrócenie czasu oczekiwania pacjentów na operację; liczba bezrobotnych objętych szkoleniami, którzy znaleźli pracę; średni czas postępowania sądowego; zwiększenie przepustowości portów lotniczych; czy skrócenie czasu przejazdu na określonych odcinkach dróg.

Mierniki oddziaływania - mierzą stopień realizacji celów strategicznych. Przykładowe mierniki: zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w Polsce (badania CBOS); liczba cytowań polskich naukowców na liście filadelfijskiej; wskaźnik zatrudnienia wśród absolwentów szkół wyższych.⁴

Stosowanie mierników jest sytuacją najbardziej pożądaną, gdyż pozwala stwierdzić jednoznacznie stopień realizacji celów, jednak w niektórych sytuacjach jest niemożliwy do zastosowania. W takich przypadkach można użyć wartości logicznej zamiast miernika bądź zastosować miernik opisowy (np. raport).

² Budżet zadaniowy. Racjonalność, przejrzystość, skuteczność. Metodyka. Materiały Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Departament Budżetu Zadaniowego, Warszawa 2006, s. 3-6.

³ Założenia i sposób wdrażania budżetu zadaniowego. Materiały szkoleniowe UPRP, Forum Gryf na podstawie KPRM, Warszawa 2007, s. 5-6.

⁴ Skrypt „Szkolenie w dziedzinie budżetowania zadaniowego w administracji publicznej w 2010 roku”, s. 68.

Cele budżetu państwa w zakresie ochrony środowiska

W budżecie zadaniowym określono 22 funkcje do realizacji przez Państwo. Z punktu widzenia instytucji zajmujących się ochroną środowiska najważniejsze są środki przeznaczone na realizację funkcji nr 12: Ochrona i poprawa stanu środowiska. Pomocniczo instytucje te korzystają także ze środków zgromadzonych na realizację funkcji nr 16: Sprawy obywatelskie oraz funkcji nr 22: Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna.

Ochrona środowiska i poprawa jego stanu jest bardzo ważną dziedziną działalności państwa. Działania podejmowane w tym zakresie mają charakter ciągły, wynikają z aktów prawnych i zobowiązań wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej oraz prowadzonej współpracy międzynarodowej. Cele określone do zrealizowania w ramach tej funkcji to:

- zachowanie walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych,
- zapewnienie postępowania z odpadami w sposób niezagrażający życiu i zdrowiu ludzi oraz środowisku,
- elektroniczne udostępnianie informacji o środowisku,
- zapewnienie informacji o stanie środowiska,
- ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza,
- powiększanie zasobu informacji geologicznej,
- ochrona stanu środowiska przed negatywnym wpływem czynników cywilizacyjnych,
- rozpoznawanie budowy geologicznej kraju pod kątem możliwości zaopatrzenia ludności oraz sektorów gospodarczych w kopaliny i wody podziemne wraz z ich ochroną,
- rozwój infrastruktury przyczyniającej się do poprawy stanu środowiska,
- poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i zapobieganie skutkom suszy,
- zaspokajanie potrzeb wodnych ludności i gospodarki narodowej,
- zapewnianie racjonalnej gospodarki odpadami,
- osiąganie i utrzymanie dobrego stanu wód,
- zachowanie różnorodności biologicznej oraz zapewnienie jej trwałości i możliwości rozwoju.

Dysponentami środków przeznaczonych na realizację funkcji nr 12 są: Ministerstwo Rolnictwo i Rozwoju Wsi, Wojewodowie oraz Ministerstwo Środowiska. Koordynują i wspierają oni zadania ważne z punktu widzenia ochrony i poprawy stanu środowiska, takie jak:

- wsparcie budowy, funkcjonowania, utrzymania i modernizacji systemów odbioru, przeróbki i składowania odpadów – dotacje, kredyty i subsydia,
- wsparcie budowy, funkcjonowania, utrzymania i modernizacji systemów kanalizacyjnych oraz oczyszczania ścieków – dotacje, kredyty i subsydia,
- wspieranie działań dotyczących zwalczania i ograniczania zanieczyszczeń – dotacje, kredyty i subsydia,
- kształtowanie jakości powietrza atmosferycznego i przeciwdziałanie zmianom klimatu,
- racjonalne gospodarowanie zasobami i strukturami geologicznymi,
- kształtowanie, ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów wodnych,
- ochronę przeciwpowodziową oraz przeciwdziałanie skutkom suszy,
- wspieranie działań dotyczących ochrony bioróżnorodności i krajobrazu,

- administrację, zarządzanie, regulację, nadzór, funkcjonowanie i wsparcie działań takich jak: formułowanie, administrowanie, koordynowanie i monitoring ogólnych polityk, planów, programów i budżetów mających na celu ochronę środowiska,
- przygotowywanie i wprowadzanie w życie ustawodawstwa i standardów świadczenia usług ochrony środowiska,
- kontrolę i monitoring stanu środowiska,
- funkcjonowanie i wsparcie ogrodów botanicznych i zoologicznych oraz obszarów naturalnych i obiektów przyrody chronionej,
- informatyzację działalności i budowę społeczeństwa informacyjnego.⁵

Dysponentami środków przeznaczonych na realizację funkcji nr 22 są jednostki realizujące zadania z zakresu koordynacji merytorycznej działalności, planowania strategicznego i operacyjnego, a także obsługi administracyjnej i technicznej dysponenta. Środki zgromadzone w ramach tej funkcji mają na celu:

- zapewnianie merytorycznej obsługi organu administracji rządowej/kierownika jednostki na rzecz utrzymania zgodności prowadzonej działalności z celami polityki rządu,
- zapewnianie warunków technicznych niezbędnych do prawidłowego i niezakłóconego funkcjonowania urzędu,
- zapewnienie merytorycznej obsługi Wojewody na rzecz utrzymywania zgodności działalności administracji rządowej w województwie z celami polityki rządu,
- zapewnianie sprawnego funkcjonowania urzędu i sprawnej obsługi pracowników.⁶

Funkcja Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna obejmuje działalność, do której zalicza się w szczególności:

a) merytoryczną koordynację działalności dysponenta, planowania strategicznego i operacyjnego, obsługę merytoryczną ministra, wojewody lub kierownika urzędu centralnego. W głównej mierze obejmuje ona wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników odpowiedzialnych za wyżej wymienioną działalność, tj.:

- wynagrodzenia zasadnicze, umowy zlecenia,
 - nagrody, premie, obowiązkowe składki i ubezpieczenia;
- b) administracyjną obsługę realizacji zadań, tj.:
- wynagrodzenia i świadczenia (wynagrodzenie zasadnicze, umowy zlecenia, nagrody, premie, obowiązkowe składki i ubezpieczenia) na rzecz pracowników obsługi administracyjnej (kadr, księgowości, obsługi prawnej, zamówień publicznych, kontroli wewnętrznej i audytu, archiwum),
 - wydatki związane z zewnętrznymi usługami prawnymi, audytem, podatkami oraz pozostałymi usługami dotyczącymi opłat członkowskich, zezwoleń, licencji, koncesji, składowania dokumentów, transportu, remontów,
 - ubezpieczenia osób, nieruchomości i pojazdów,
 - wydatki związane z operacjami bankowymi, np.: prowizje za przeprowadzone transakcje, przedłużenie ważności karty, opłata za wydanie nowej karty, opłata za transakcje bezgotówkowe, opłata za transakcje gotówkowe,
 - materiały i usługi związane z reprezentacją i promocją,
 - książki, prenumeraty, abonamenty,

⁵ www.mf.gov.pl – Opis funkcji państwa budżetu zadaniowego/12-10-2011

⁶ www.mf.gov.pl – Graficzna prezentacja funkcji państwa/12-10-2011

- znaczki, opłaty pocztowe, frankowanie, przesyłki kurierskie,
 - wydatki związane z podróżami służbowymi,
 - kary i grzywny,
 - darowizny pieniężne i niepieniężne,
 - prezenty, nagrody, kupony dla pracowników,
 - świadczenia rzeczowe i nierzeczowe dla pracowników, np.: badania okresowe, wykupienie pakietu medycznego, zakup okularów potrzebnych do pracy przy komputerze, dofinansowanie nauki, rekreacji i kultury (basen, teatr, kino),
 - fundusz socjalny,
 - wydatki związane z organizacją szkoleń wewnętrznych - przeprowadzane przez własnych pracowników (wynajem hotelu w przypadku dojazdu z innej miejscowości, dojazdy, materiały szkoleniowe, wyżywienie, itd.) oraz wydatki związane z organizacją szkoleń prowadzonych przez wykonawców zewnętrznych,
 - wydatki związane z rekrutacją nowych pracowników,
 - wydatki związane ze spotkaniami wewnętrznymi i zewnętrznymi pracowników (posiłki, rezerwacje sali, dojazdy, noclegi, catering);
- c) obsługę techniczną realizacji zadań, tj.:
- wynagrodzenia i świadczenia na rzecz pracowników obsługi technicznej,
 - nośniki energii, CO, kanalizacja, woda, energia elektryczna, gaz, paliwo do samochodów, wywóz śmieci,
 - wydatki związane z amortyzacją samochodów, komputerów, mebli i sprzętu biurowego, wyposażenia, narzędzi, budowli, wartości niematerialnych i prawnych (licencji, oprogramowania komputerowego),
 - serwis i materiały – eksploatacja bieżąca, tj.: materiały eksploatacyjne (żarówki, wycieraczki, płyny, oleje, smary, materiały związane z serwisem i naprawą sprzętu komputerowego, maszyn, drukarek, kopiarek, faksów, mebli),
 - serwis i naprawa – usługi zewnętrzne związane z serwisem i naprawą sprzętów, maszyn, drukarek, kopiarek, faksów, sprzętu komputerowego, samochodów,
 - wydatki związane z ochroną biura, utrzymaniem czystości,
 - wydatki związane z użytkowaniem telefonów komórkowych i stacjonarnych, faksów, internetu,
 - wydatki związane z zakupem sprzętu informatycznego, licencji, oprogramowania,
 - wyposażenie biura w meble i sprzęt biurowy – kopiarki, faksy, niszczarki, aparaty cyfrowe, dyktafony,
 - wydatki związane z zakupem materiałów biurowych, np.: papier, długopisy, ołówki, zszywacze, dziurkacze, nożyczki, zeszyty, mazaki, segregatory, kalkulatory, przekładki, wizytówki,
 - wydatki związane z wynajmem i dzierżawą, np.: czynsze, dzierżawy środków trwałych, wynajem samochodów.⁷

⁷ www.mf.gov.pl – Opis funkcji państwa budżetu zadaniowego/12-10-2011

Budżet zadaniowy w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (RDOŚ) w Szczecinie

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie (RDOŚ) w 2011 roku realizuje następujące funkcje, cele, zadania i podzadania:

Funkcja 12: Ochrona i poprawa stanu środowiska

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie w ramach tej funkcji realizuje dwa zadania:

a) 12.1. Kształtowanie bioróżnorodności oraz

b) 12.7. Kontrola, monitoring stanu środowiska i przeciwdziałanie poważnym awariom.

12.1. Kształtowanie bioróżnorodności – celem tego zadania jest:

- zachowanie różnorodności biologicznej oraz zapewnienie jej trwałości i możliwości rozwoju,

- nadzorowanie sieci Natura 2000, w tym obszarów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt cennych przyrodniczo dla kraju oraz Europy,

- zachowanie i kształtowanie procesów przyrodniczych przebiegających w ekosystemie.

Cele mają zostać osiągnięte poprzez wykonywanie zadań statutowych, w tym: wydawanie decyzji i postanowień w zakresie lokalizacji i realizacji projektów inwestycji, warunków zabudowy; opiniowanie oraz uzgadniania studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin; uzgadnianie planów zagospodarowania przestrzennego gmin i województwa; opiniowanie i wydawanie decyzji środowiskowych; przeprowadzanie regularnych kontroli i wizji terenowych w formach ochrony przyrody realizowanych przez pracowników Wydziałów Spraw Terenowych. W ramach zadania: kształtowanie bioróżnorodności realizowane są dwa podzadania: 12.1.1. Realizacja sieci Natura 2000 oraz 12.1.2. Ochrona przyrody i krajobrazu, w tym parki narodowe.

W szczególności w/w cele są realizowane poprzez:

- ✓ opracowanie planów zadań ochronnych i planistycznych dla obszarów Natura 2000,
- ✓ działania ochrony czynnej siedlisk i gatunków o znaczeniu wspólnotowym,
- ✓ wydawanie opinii i uzgodnień dotyczących utrzymania właściwego stanu ochrony siedlisk gatunków w związku z realizacją przedsięwzięć i działań,
- ✓ realizację celów ochrony w rezerwach przyrody, w tym przygotowanie dokumentów stanowiących podstawę ich funkcjonowania i wykonywanie działań ochrony czynnej rezerwatów przyrody,
- ✓ wykonywanie działań związanych z ochroną gatunkową roślin i zwierząt, w tym regulowanie zobowiązań Skarbu Państwa wynikających z ochrony gatunkowej zwierząt,
- ✓ wydawanie opinii i uzgodnień dotyczących ochrony walorów przyrodniczych, w tym przy określaniu funkcji i warunków zagospodarowania terenów.

Do monitorowania realizacji zadania 12.1. Kształtowanie bioróżnorodności są używane następujące mierniki:

- Liczba opracowanych dokumentacji dla planów zadań ochronnych,

- Powierzchnia obszarów sieci Natura 2000, dla których opracowano plany ochrony.

- Powierzchnia ekosystemów objętych zabiegami ochronnymi

12.7. Kontrola, monitoring stanu środowiska i przeciwdziałanie poważnym awariom.

Na realizację zadania 12.7. składa się jedno podzadanie: 12.7.3. Kontrola przestrzegania prawa ochrony środowiska oraz prowadzenie postępowań administracyjnych.

Celem tego zadania jest ocena przestrzegania przepisów o ochronie środowiska oraz decyzji ustalających warunki korzystania ze środowiska oraz zapewnienie realizacji zadań w zakresie właściwego stanu środowiska z jednoczesnym uwzględnieniem zasady zrównoważonego rozwoju, poprzez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, koordynacja funkcjonowania systemu pozwoleń zintegrowanych, gromadzenie i rozpowszechnianie informacji o najlepszych dostępnych technikach, a także ochrona stanu środowiska przed negatywnym wpływem czynników cywilizacyjnych prowadzona przy pomocy narzędzi administracyjnych, sądowych.

Cel ma zostać osiągnięty poprzez: realizację przez RDOŚ projektu polegającego na współfinansowaniu ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2007–2013 wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) pracowników RDOŚ zajmujących się zagadnieniami obszarów Natura 2000 oraz ocen oddziaływania na środowisko. Projekt nr POPT.01.01.00-00-217/11 pn „Finansowanie kosztów zatrudnienia pracowników Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska oraz Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska w 2011 roku” realizowany jest w ramach działania 1.1 Wsparcie Zatrudnienia.

Do monitorowania realizacji zadania 12.7. Kontrola, monitoring stanu środowiska i przeciwdziałanie poważnym awariom jest używany miernik: liczba prowadzonych postępowań i wydanych decyzji.

Funkcja 22: Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie w ramach tej funkcji realizuje zadanie 22.2. Obsługa administracyjna, które ma na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania urzędu i jako miernik wykorzystuje tu wartość logiczną.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie jako jednostka budżetowa obowiązkowo sporządza plan finansowy w ujęciu tradycyjnym oraz w układzie zadaniowym. Ponadto w ciągu roku sporządza się miesięczne zestawienia dotyczące zmian w planie budżetu zadaniowego oraz dwa razy do roku sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym w formie tabelarycznej oraz opisowej. W tym celu wykorzystuje się następujące formularze:

BZ-1 Zestawienie planowanych wydatków z budżetu państwa w układzie zadaniowym na następny rok budżetowy;

BZ-2–Zestawienie planowanych wydatków z budżetu państwa, państwowych funduszy celowych oraz innych źródeł w układzie zadaniowym na następny rok budżetowy;

BZ-3–Zestawienie planowanych wydatków z budżetu państwa w układzie zadaniowym na dwa kolejne lata.

Zakończenie

Wdrożenie budżetu zadaniowego ma przełomowe znaczenie dla sektora finansów publicznych. Przekłada się bezpośrednio na politykę wydatkową sektora publicznego, gdzie wydatki stają się ważnym instrumentem polityki społeczno-gospodarczej państwa. Budżet zadaniowy stanowi efektywne narzędzie zarządzania ukierunkowane na osiąganie zaplanowanych celów. Dzięki wprowadzeniu budżetu

zadaniowego można poprawić terminowość realizacji zadań, ze względu na ich wcześniejszą znajomość. Idea wprowadzenia i realizowania zasadniczych celów w układzie budżetu zadaniowego pozwala w sposób kompleksowy dokonywać monitoringu prowadzonych działań tak pod względem ich celowości, przejrzystości, gospodarności, jak i efektywności. Ponadto umożliwia ona dokonywanie porównań oraz analiz odchyień stanów oczekiwanych, w zakresie realizowanych zadań, od przyjętych założeń. Cechą, która odróżnia budżet zadaniowy od budżetu tradycyjnego jest to, że w przypadku budżetu w układzie zadaniowym wydatki publiczne są ujęte w wieloletnim (zazwyczaj trzy – lub sześcioletnim) planie budżetowym z wyznaczonym okresem rocznego limitu.⁸ W związku z tym cele ułamkowe (poziom operacyjny), które będą realizowane w okresie jednego roku, będą służyć realizacji zadań wieloletnich (poziom strategiczny). Wszystkie realizowane zadania i programy mogą być także poddawane permanentnej ocenie – tak w trakcie ich trwania, jak i po ich zakończeniu.

Literatura

Budżet zadaniowy. Racjonalność, przejrzystość, skuteczność. Metodyka. Materiały Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, Departament Budżetu Zadaniowego, Warszawa 2006.
Niedzielski B.: O wyższości budżetu zadaniowego nad tradycyjnym (klasycznym), FORUM, nr 12/1996.
Skrypt „Szkolenie w dziedzinie budżetowania zadaniowego w administracji publicznej w 2010 roku”.
www.mf.gov.pl – Graficzna prezentacja funkcji państwa/12-10-2011
Założenia i sposób wdrażania budżetu zadaniowego. Materiały szkoleniowe UPRP, Forum Gryf na podstawie KPRM, Warszawa 2007.

Summary

Implementation of performance budgeting has critical meaning for the public finance sector. It presents effective instrument of management on achievement of planned purpose direct. Idea of performance budgeting allows to complex manner monitoring of led operation so in respect their clarity, economy, as well as efficiency. Besides, it enables executing of comparison and presents analyses of deviations desired, in range of realized task, from accepted foundation. Within the confines of budget all realize task and programs can be subjected in the course of their enduring permanent estimate also, as well as for their completion.

Informacje o autorach:

dr Michał Kielsznia
Katedra Ekonomii Środowiska i Agrobiznesu, ZUT w Szczecinie
Dr Przemysław Łagodzki
Katedra Rachunkowości, ZUT w Szczecinie
e.maii: michal.kielsznia@gdos.gov.pl

⁸ Niedzielski B.: O wyższości budżetu zadaniowego nad tradycyjnym (klasycznym), FORUM, nr 12/1996, s. 17.